

نه نفال د چاقی ئیسلامی دا

(دهقەرا زیباری وهك نموونه)

پ.ه.د. میکائیل رشید علی زیباری

سەرۆکی سهنتهري قهكۆلینین زانستی و مروقاییهتی ل کۆلیژا پهروهرده - ناکری - زانکویا دهوک

mikael.ali@uod.ac

mikaelrasheed1976@gmail.com

کۆرتی

په یقنا نه نفال یا ژ قورنانا پیروژ هاتیه وهگرتن، کۆرامانا وی دزفریته قه بو وان زیدهیی و کهل و په لاین مروق ل دهمی شەری دگهل بی باوهر و گاواران بدهستخو قه دینیت و سهردهکەفیت، بهلام ب هندەك مهرجین توند، مهرجی نیکی: دقیت شهر د ناقبهرا بوسلمان و گاواراندا روییدەت، چونکه دروست نییه بی شهر کەس مای کەسی حەلال بکەت. مهرجی دوویی: دقیت نهو شهر دناقبهرا دوو مللهتین خودا ناینین جودا دا روییدەت، نانکو نه هەق ناین بن.

دیسان ههردەمی ل غەزایی بوسلمان سهرکهفتن، دی هەمی تشتین لایهنی دوویی بو بوسلمانان حەلال بیت نه قجا چ تالان بیت یان کۆر و کچ بن دی بنه بهند و جاریین وان. نهق پرۆسا نه نفالکرنی بهری ناینی ئیسلامی بهیت هه بوو، لهوا دهمی ئیسلام ژی هاتی هەر کەسی هیرش کربا سەر کەسین دی دا هەمی تشتین وان بو هینه حەلال کرن.

قیجا دهمی رژیما به عسا (صدام) ی ل سالا ۱۹۸۸ی کورد هاتنه قه لامدان کۆ نه موسلمانن ل چاقی رژیما به عسی دا هیرش کره سەر گوندین کوردا و وهك خەزا و تالان کرن و گوندین وان سوتن، مالاتین وان برو، خانین وان ژناقبرن زهقی و لات و بیستانین وان خراب و دهشتکرن، کانین نافی تهژی بهر کرن، کچ و کۆرین وان ل وهلاتین عه رهبی و وهلاتین دهرقه فروتن بناقی جاری و بهندایهتی. لهوما هندەك بهرهق ئیرانی قه چوون و هندەك ژی برنه بهحرکی ب سەر پارێزگهها ههقلیری قه ئاکنجی کرن.

نهق قه کۆلینه یا تاییهته ب هندەك گوندین دهقەرا زیباری کۆ سەر ب دهقەرا بههدینانه. چونکی نهق گونده جهی مهترسیی بوون بو رژیما به عس، ههردەم قان گوندا پالپشتیا پيشمه رگان دکرن و نان و نهزراقی وان دابین دکر. نهقجا ترسیان کۆ شوره شهکی دژی رژیمی بکەن رابوون ب نه نفالکرن گوندین نهقی دهقەری.

پروسا نه نفال دهستی دکەت ل ۲۳ هه یقا شوباتی ل سالا ۱۹۸۸ ههتا شهشی نه یلوی ل هه مان سال.

یا ناشکرایه کۆ نه نفال د ناینی ئیسلامی دا دهستیپکر، پشتی شەری بهدری بوو کۆ ناکۆکی کهفته دناقبهرا جهنگاوهرین بوسلمان دا کا چهوا دی دهستکهفتین غەزایی د ناقبهرا خو پشک کەن. ل وی دهمی خودایی مهزن گوت: ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ ﴿الانفال: ۱﴾.

خودی بهرسقا وان جهنگاوهران دا، کۆ نه نفال یا تاییهته ب خودی و پیغه مبهری وی محمد سلاقیت خودی ل سەر بن، نهو دی ل دويف قورنانا پیروژ دابهش کەت. د نهقان نایاتین قورنانی دا دیاردبیت کۆ نه نفال د ناقبهرا بوسلمان و گاواران دایه. پرسیار ل قیری نهوه نهری ما نه م کورد نه موسلمانن ههتا رژیما به عس نه نفال ل سەر مه جیبه جی بکەت.

به لى رژیمی ناقی نه نفال ل سهر مه كوردا ئینا دا روى ره شیا خو فه شیریت و دلی دهوله تین ئیسلامی و جیهانی بو خو بکشیت، کو ملله تی كورد نه یی هه ژى دلوقانیی یه به لكو وهكى خراب كارا وگاوارانه .
ل دوماهیى بو مه دیار دبیت كو ل دهقهرا بادینان زیباری پتر هه می خه لکی زهره مه ندبوون دپروسا نه نفال دا، و چ فه كوله ر و نشیسه رین سهردهم ناماژه ب فی چه ندی نه کریه .
په یقین کلیلی؛ نه نفال، ئیسلام، كورد، بادینان، زیبار و زیباری

الأنفال وفق رؤية إسلامية (منطقة الزیبار أنموذجاً)

ملخص البحث

يسعى هذا البحث إلى تبيان المعنى الحقيقي لكلمة الأنفال من خلال رؤية إسلامية وفق ما جاءت في القرآن الكريم، وكيف استغلها النظام البعثي البائد الذي حاول إصاق الكلمة المباركة (الأنفال) على عمليات السيئة الصيثة والتي قام بها ظلماً وعدواناً على قرى ومدن كردستان الحبيبة، محاولاً إضفاء الشرعية على تلك العمليات باستخدام الأنفال رمزاً وعنواناً لها وذلك من خلال ادعائه الكاذب أنه يحارب الخارجين عن نظامه وأنهم يستحقون كل أصناف القتل والتشريد والحرق والحرمان وفق منظوره الخاطئ والقاصر والظالم والكاذب.

إن ما قام به ذلك النظام هو جريمة بحق الإنسانية بل تعد أشنع و أفظع وأشرس عملية تطهير عرقي في العصر الحديث. حيث قامت قواته العسكرية الظالمة بشن حرب ضروس ضد الأبرياء العزل في قرى ومدن كردستان فقتلت وشردت الآلاف من قراهم ومدنهم؛ بل قامت تلك القوات بحرق البيوت وهدمها على سكانها وأخذ كل غالي ونفيس من تلك الدور؛ بل حتى قامت ببيع النساء و كأنها غنائم حرب وليست لمسلمين عزل أبرياء ليس لهم ذنب سوى أنهم من الكرد المتمسكين بحقوقهم المشروعة، وفي الحقيقة الأنفال تعني الغنائم والمراد بها غنائم غزوة بدر، وليست لها علاقة ما قام به ذلك النظام الظالم علي القرى والمدن الكردستانية بصورة عامة وفي هذا البحث نتطرق إلى عمليات الأنفال في بادینان وبالأخص منطقة الزیبار إذ عانت قرى هذه المنطقة من الحروب والويلات في تلك الفترة، وعن تلك المأساة والمعاناة التي عانت منها سكان قرى الزیبار في العمليات العسكرية وما قاسوه من التشرد والحرمان والمصیبات.

بما أن منطقة زیبار منطقة جبلية حيث كانت دائماً ملجأً وملأً للبيشمركة فقد رأى النظام البائد البعثي أن هذه المنطقة تشكل خطراً عليه، لذلك قام بعمليات عسكرية (الأنفال) ضد أبناء هذه المنطقة، فتشرد أهل هذه المنطقة وتفرقوا فبعض القرى هاجروا إلى إيران، والبعض الآخر هاجروا إلى تركيا، وبعضهم ألقى القبض عليهم بالطريق وتم ابادتهم بالكامل، ولكن بعد صدور عفو عام من قبل النظام سلموا أنفسهم وتم ترحيلهم إلى مجمع بحركى في محافظة أربيل.

وأخيراً يتبين للباحث من خلال كتابة بحثه بأن الزيباريين أكثر المتضررين بعمليات الأنفال في بادينان، ولم يتطرق إلى هذه الحقيقة أحد الباحثين والمؤرخين المعاصرين.

الكلمات المفتاحية: الأنفال، الإسلام، الكرد، بادينان، الزيبار والزيباري

Anfal according to an Islamic vision (Zebar region as a model)

Research Summary

This research seeks to clarify the true meaning of the word Anfal through an Islamic vision according to what came in the Holy Qur'an, and how the defunct Baathist regime exploited it, which tried to attach the blessed word (Anfal) to the notorious operations which it unjustly and aggressively carried out on the villages and cities of beloved Kurdistan , trying to legitimacy on those operations using the Anfal symbol and address them through the false claim that he is fighting his regime breakers and they deserve all classes of murder, displacement, burning and deprivation according to the perspective wrong , and the minor and the unjust and false.

What that regime did is a crime against humanity, rather it is the most heinous, and most brutal operation in modern era the unjust military forces waging a brutal war against the innocent and defenseless in the villages and cities of Kurdistan , killing and displacing thousands from their villages and towns; Rather, these forces burned the houses and demolished them on their residents, and took every precious and precious thing from those homes; But even has to sell women as if the spoils of war and not for Muslims to isolate innocent people have no guilt except that they are Kurds who maintain their legitimate rights , and in fact the Anfal means the spoils meant by the spoils of the battle of Badr, and has nothing to do what he has done y for your unjust system on villages Kurdish cities In general and in this paper we address the Anfal operations in Badinan, particularly Zebar region as the villages of this region suffered from wars and woes in that period , and about the tragedy and suffering which the suffered, including residents of villages Zebar in military operations and measured its displacement and sanctities and calamities.

Since the Zebar region is a mountainous region where it has always been a refuge and refuge for the Peshmerga, the defunct Baathist regime saw that this region poses a threat to it, so it carried out military operations (Anfal) against the people of this region, so the people of this region became displaced and dispersed, some villages migrated to Iran and others migrated to Turkey and some of them were arrested on the road, they were completely exterminated, but

after a general amnesty was issued by the regime, they surrendered and were deported to the Bahirka complex in Erbil governorate.

Finally, it becomes clear to the researcher by writing his research that the Zibaris are the most affected by the Anfal operations in Badinan, and no contemporary researchers and historians have addressed this fact.

Keywords: *Anfal, Islam, Kurds, Badinan, Zebar and Zebari*

گرنگیا قه کۆلینێ

ب گشتی گرنگیا قه کۆلینێ د نه قان خالین ژیرییدا خویا دبیت:

۱- دیارکرنا راما نا نه نضالی د نایینی نیسلامی دا.

۲- دیارکرنا گوندین نه نضال کریین ده قه را زیباری .

۳- رولی چه په ل و بیس یی رژیمما به عس کری د به رامبه ر ملله تی کورد دا.

نه گهرین هه لپزارتنا قی قه کۆلینێ

۱- نه و نه گهری سهره کی کو نه ز پالدایی بو نقیسینا قی قه کۆلینێ، نه وه کو بزانی پروسا نه نضالی زور یا ب مه ترسییه ، چونکی نابیت هه می کهس پی رابن یا ب خودی قه گریدایه ، و چینابیت ل سهر هه ر ملله ته کی ب گیرن، چونکی نه نضال دهیته کرن د ناقبه را دوو ملله تین خودان نایین جودا جودا دا.

۲- نه گه را دووی دار دیار بیت کو ده قه را زیباری پتر هه می ده قه رین بادینان توشی پروسا نه نضالی بیه ، به لام چ نفیسه را نامه ب قی چه ندی نه دایه .

نارما نجین قه کۆلینێ

نارما نجا قه کۆلینێ نه ق خالین ژیرینه :

۱- ناشکراکرنا رولی ده قه را زیباری د نه نضالی دا.

۲- دیارکرنا نایینی نیسلامی، کوی دویره ل نه قان کریارین نه راست دژی ملله تان.

ریبازا قه کۆلینێ

بی گومان نه ق قه کۆلینه لدویف ریبازین (وه سفی شروقه کاری و میژوویی) یا هاتییه نه نجامدان.

پلانا قه کۆلینێ

ته وه ری نیکی : مه به ست ژ نه نضالی :

ا - نه نضال چیه ؟

ب - نه نضال و نایین .

ته وه ری دووی : نه نضال و ده قه را زیباری .

ا - پیناسا ده قه را زیباری وه وزا زیباریا .

ب - نه نضالا ده قه را زیباری .

۱ - نه و گوندین هاتییه نه نضال کرن بو ئیرانی .

٢ - ئەو گوندین هاتینه ئەنفالکرن بو بە حرکی (جەژنیکان) سەر ب پارێزگا هەقلیری.

تەوهری ئیکی؛ مەبەست ژ ئەنفال؛

١. ئەنفال چیه؟

پروسا ئەنفال دژی ئەتەوی کورد ل باکوری کوردستانا عیراقی دەست پیکریه، ب فەرمانا سەرۆکی کۆمارا عیراقی (صدام حسین) کۆ ئەف پروسه هاته جیبه جیکرن و دانان ب سەرپەرشتیا (علی حسن المجید) ل جشینا (جقاتا سەرکردایه تیا پارتا به عس)، کۆ د قی جشینیدا بریارا جقاتا سەرکردایه تیا به عس یا ژماره (١٦٠) ل ٢٩ نیسانی ل سالا ١٩٨٧ ز، هاته دەرکرن کۆ (علی حسن المجید) هاته راسپاردن بو نوپراسیونا دژی ملهتی کورد ل کوردستانا عیراقی، پشتی چەند جشین هاتینه ریکستن ژ بال (علی حسن المجید) دگهل کارمه ندین ناسایش و سەربازی و حکومی، بریار هاته دان پیش پروسا ئەنفال دەست پی بکەن، بو هندهک دهقەرین کوردستانی ئەوین مهترسی ل سەر حکومهتا رژێما به عس هە، بتاییهت ل وان گوندین کۆ هژمارهکا زوریا هیژین پیشمه رگی لی هە، پاشان پلانەک هاته دانان ژ لای ژوورا جموجولا رژێما به عس کۆ خەلکی کوردستانی بو سەرسی قوناغا بهیته دابه شکرن :

قوناغا ئیکی و دوویی ئەقەبی کۆ ناکنجین وان گوندین کۆ مهترسی ل سەر هە بینه کۆمکرن و ب زوری ل که مپه کا تاییهت ناکنجی بکەن .

قوناغا سی یی ئەو بی کۆ گوندین مهترسی بو رژیمی هە بینه بوردومان کرن ب هەمی جورین چه کین قورس^(١).

ئەق هەمی بریاره هاتنه واری جیبه جیکرنی دژی خەلکی کوردستانی و هەتا هاتنه بوردومانکرن ب چهکی کیمیاوی^(٢).

ئەق هەمی پلانە هاتبوونه داریشتن کا چاوا دی ئەنفال خەلکی کوردستانی راکەن وهک دوژمن و نه یار کۆ هەژی قان جوره ئەنفالانه، داکۆ روی رهشیا وان بهیته قه شارتن ل وهلاتیت دهوروهو و وهلاتین ئیسلامی و خەلکی سقبیلی دناق عیراقی دا دژیت.

پاشان رژێما به عس پروسا ئەنفال یا دریز دهستپیکر ل ٢٣ / شبات / ١٩٨٨ وه هیرش بره سەر دهقەرا دوکان، بنگرد، وسرکلو وه گەلەک گوندیت دی بین سەر ب پارێزگه ها سلیمانی^(٣).

پروسا دوویی یا ئەنفال بو دهقەرا قه ردهاغ، بازیان، دهره ندیخان، ئەقەش هەمی بین پارێزگه ها سلیمانی بون، ل روژا ٢٢ / ئاداری / ١٩٨٨^(٤).

پروسا سی یی کۆ رژێما به عسی هیرش کریی بناقی ئەنفال ل ٧-٢٠ نیسان ١٩٨٨ بو دهقەرا گهرمیان بوو^(٥).

کاره ساتا ئەنفال چاری دهستپیکر ل ٣ / ئەیاری / ١٩٨٨ بو دهقەرا کهرکوک ئلتون، دیگه له، زاب الصغیر، خەلکان ..^(١)

(١) جەبار قادر، ئەنفال، بەرجه سته کرنا سەرکردایه تیا هزرا گشتگیر و توندوتیژی و درندهی، گوشارا کهرکوک، ژماره (١)، ٢٠٠٢ ز، سلیمانی، پ ٢٢.

(٢) خەلیل ئیسماعیل موحه مه د، کهیسا کوردی ل عیراقی ب هه بوونا سنورا، هه قلیر، ٢٠٠٦ ز، پ ١٤٢.

(٣) هیومان رایتس ووچ، ریکخراوا مافین مروفی ل روژه لاتا ناخین، تاوانا ئەلوات ل کومه لکوژی، هه له تا ئەنفال دژی کوردا، وه گیران جه مال میرزا، سلیمانی، ٢٠٠٣ ز، پ ١٥١.

(٤) کازم حه بیب، دیمه نین تیکوشینا ته فگه را رزگاریا نه ته وهی یا گه لی کورد ل کوردستانا عیراقی، پ ٢٤٨.

(٥) سەرکه فت حمه شریف ئیسماعیل، کورد و ئەنفال و به عس، هه شتاو هه شت، ٢٠٠٦، پ ١٥ و جنور فایق توفیق، کوردو ئەنفال، هه شتاو هه شت، وزاره گوگا

ریگی رووناکییرییه، سالی دووم ژماره ٦، ٢٠٠٦، پ ٤٥.

پروسا پینجی یا نه نضالی هیرش هاته کرن بو ده قهرا چیبایی پاریزگه ها هه قلییری ل ۱۵ / نه یاری / هه تا ۲۶ / نه یاری / ۱۹۸۸ .^(۲)

پروسا دوماهیکی یا نه نضالا رژیما به عس بو سهر خه لکی کوردستانی دانای، نه وژی پروسا نه نضالکرنا خه لکی ده قهرا بادینان بوو، ل روژا ۲۵ / نابی ، هه تا ۶ / نیلوی / ۱۹۸۸ بوو، کو پیکهاتبوو ژ نه فان ده قهرا (ناکری، زاخو، نامیدی، شیخان) کو ده قهرا زیباریا دکه قیته ل ناقی پروسا چه په ل کو هنده ک گوندین وی دکه قنه ده قهرا (ناکری و نامیدی)^(۳).

لی جهی داخییه کو نه ق پروسه یا چه په ل دژی کوردا کری، بناقی نه نضالی، کو نه نضال ناقی سوره ته کا قورنانا پیروزه، به لی نه ق ناقه هاتییه بکارهینان ژلایی وان داکوهه می کارین خویین چه په ل و هوقانه فه شیرن، دژی خه لکی بی گونه ه ژن و زاروک و پیروکلان، نه ری ما نه م کورد نه موسلمانین؟، نه ق کاره دژی مه نه نجامدا، کو بناقی نه نضالی نامیس و حورمه تا مه موسلمانا بخو حه لال کر، و گوندین مه سوتن و تالانا هه می گوندیت مه هاته کرن، فی پروسی هه ر چار پاریزگه هین مه فه گرت (هه قلییر، دهوک، سلیمانی، کرکوک)^(۴).

رژیما به عسا نیراقی نه نضال دگه ل کوردین کوردستانا عیراقی کر و مالاتی وا هه می تالانکر، خانییت وان ژناقبرن و کافلو ویرانکرن، وزهقی و گوند ومالییت وان خراب و دهشتکرن و ناق و کانییت وان هه می و تیکدان، ژن و زهلام و زاروکین وان ل وهلات و دهوله تییت ده رقه بناقی جاریه و عه بدایه تیی فروتن.

ب. نه نضال و ناین :

خودی تعالا قورنانا پیروزی یا ل سهر پیغه مبه ری مه سلاق ل سهر بن نینایه خاری داکو فی خه لکی ل تاریاتی و زولم و زورداری بینیته ده ری، نه ک دا خه لک زورداری ل نیک و دوو بکته بناقی نیسلامی .

نه ق قورنانه یا بو پیغه مبه ری سلاق ل سهر بن هاتی ، د ماوی بیست و سی سالا دا، ل دویف رویدان و پیدقیین خه لکی، هه می ب نیکجار ب نیک دم نه هاتییه خواری.

و هه ر سوره ته کا قورنانا پیروزه نه گه ره کی تاییه ت یی هه ی بو نینانه خارا وی سوره تی ل سهر پیغه مبه ری سلاق ل سهر بن، قیجا سوره تا نه نضال نیک ژسوره تین قورنانا پیروزه، کو نه گه ری خوی تاییه ت یی هه ی بو هاتنا وی، نه ق سوره ته ده ست پی دکه ت وه کو پرسیار خودی دبیریت: ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ ۚ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ [الأنفال: ۱].

ته وه رین فی سوره تی ل سهر فان کارا دهییت، قوناغا نیکی یا شه ری و سهرکه فتنا موسلمانا ل سهر گاورا، هاریکاریا خودی بو موسلمانا دقی سهرکه فتنیدا و که ل و په لین کو جه نگاوه ران ب ده ستخوقه نینای، و چهوا نه ق تالانه دهیته دابه شکرن ل سهر جه نگاوه راندا^(۵).

بو مه نه گه ری هاتنه خوارا نه فی سوره تی ل سهر پیغه مبه ری سلاق ل سهر بن دیار دبیت، ده می موسلمان سهرکه فتی ل سهر قوره دیشیین مه کی ل (شه ری به درا مه زن) ناکوکی که فته د ناق جه نگاوه رین موسلمان ل سهر که ل و په ل و تالانا گاورا کا چهوا دهیته دابه شکرن،

(۱) مه لا شافی، نه نضال خالخالان، نه نضالا چواری، وه رگیبان (نه وزاد مه حمود هه مید)، که رکوک، چا پخانه شه هید نازاد هه ورامی، ۲۰۰۶ز، پ ۵۶.

(۲) هه مان، ژیدهر، پ ۵۷.

(۳) هه مان ژیدهر، هه مان لا په ره.

(۴) زاهیر کازم عه بود، دادگه ها نه نضالی، خواندنا یاسایی یا هه قلییری، دار نه له ییت، به بیروت، یاسا و کاروچالاکیین وه زاره تا کاروبارین شه هید و نه نضالکریا، سالا ۲۰۰۷ز. پ ۱۷۷.

(۵) نه بدولتره حمان کوری ناسر کوری نه بدولا نه لسه عدی، ته یسیر نه لکه ریم نه ره حمان ل شروفه کرنا په یقین نه له نان ۲۰۰۰، چ ۱، به بیروت، لبنان، ده رگه ها نه لریساله، پ ۳۱۵.

خودی تعالا دهمی نهف سورته ئینایه خاری ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿الأنفال: ۱﴾.

خودی تعالا دیار کر بو همی هه قالیت پیغه مبهری سلاق ل سهر بن کو دابه شکرنا فی کهل و په نی دزقریته ف دهف خودی و پیغه مبهری وی سلاق ل سهر بن چاوا دابه ش دکه ن ، دقیت همی شهراوه ری رازی بن^(۱) ، چونکه راما نا نه نفا ی دزقریته فه بو فان خالی ن خواری:

۱- تشتین زیده لدهف مروقی .

۲- دان و به خشین یان مروقه ک یی مهرد بیت ل دانا تشتین خو بو خه لکی .

۳- کهل و په ل و تالان .

۴- سهر کرده کهل و په لین باش دابه ش بکه ت ل سهر جه نگاوه ران^(۲)

بومه دیار دبیت کو راما نا نه نفا ی نه و دان وزیده هیه خودایی مه زن دایه به ندیین خودان باوه ر و بوسلمان .

یان کو نه و مال و تالان بوسلمانان ده ستخوفه دنیا ، دهمی دچونه غه زایی دگهل دوژمن و نه یارین ئایینی ئیسلاما پیروز . قیجا هه رتشتی ب ده ست وان که قتبایه چ پاره و زیر و زیف مه رو بز ن و وچیل و مالات ، به رو بیستان ، ئافاهی و مولک و وزهقی و عهرد و ژن و میرو کج و کور و زاروک ، نه فه همی بو بوسلمانا د حه لال بوون هه که شه ر هاتبا کرن .

به لی نه ف همی تشته تثیا ل جهه کی کوم کر بان و که سی چ تشت بخو نه بر با بی فه رما نا پیغه مبهری سلاق لی بن ، چونکه نه ف تالانه یا خودی مه زن پیغه مبهری وی یه .

دقیره دا پیغه مبه ر سلاق لی بن دی فی تالانی ل دیف فه رما نا یه زدانی مه زن مه زیخیت و به لاق که ت بو وان جه نگاوه ران بیت به روی فه رمانی دکه فن .

بومه بقی چه ندی دیار دبیت نابیت چ که س و کومه ل و ملله ت بخو تالانا خه لکی حه لال بکه ت ، ته نها خودی دلوقان تالانا غه زایی یی دروست کری دهمی دگهل دوژمنی گاوه ر و بی باوه ر نه هیلیت خه لکی بوسلمان بخوشی بزیت و شه ر دنا قبه را هه ردووکا بهیته کرن .

و سه ره رای فی چه ندی هنده ک رینمایی بیت هه ی ن ، پیتقییه بهینه جی به جیکرن هه تا تالان حه لال دبیت ب شیوه یه کی راست و دروست ل دیف فه رما نا خودی و پیغه مبه ری وی سلاق لی بن بهیته به لاق کرن .

قیجا بو مه دیار دبیت کو نه نفا لکرنا ملله تا دبیت مه رجین خو بیت تاییه ت هه بن د ناقبه را دوو ملله تین جودا جودا وه ک ئاین ، نابیت هه رکه سی بشیت بریارا قزکرن و ژناقبرنا ملله ته کی بده ت ، نه و بناقی نه نفا ی هیرش بکه ته ل سهر وان همی تشتین وان بو خو حه لال بکه ت ب ناقی ئیسلاما پیروز ، دیسان نه م ملله تی کورد موسلمانین وه ک وان ، چاوا رژیما به عس بناقی فی سورته تی گوندین مه ب سوژیت و خه لکی وی بکوژیت و تالان و ده ربه ر بکه ت ، نه ف جو ره پرؤسه یه دنا ف ئیسلاما پیروز دا د حه رامن .

(۱) بابی نه لموزه فهر نه له نسور کوری موحه مه د کوری نه حمه د نه لمروزی نه لسه معانی ، شروه کرنا قورنانی یا به رنیاس ب سه نعا نی ۱۹۹۷ ، چ ۱ ، ریاز ، دار نه لئه زل ، ۲۴۶/۲ - ۲۴۷ .

(۲) نه حمه دی کوری فارسی کوری زه که ریا نه لقروینی نه رازی ، فه ره نگا پشانا زما نی ، ۱۹۹۷ ، دار نه لئه زل ، به یروت ، په ۴۵۵ - ۴۵۶

به‌ئى بو ديار بى كۆرئىما به عسا ئىراقى^١ نه نفال دگه ل كوردىن كوردستانا عىراقى كر و مالاتى^٢ وا ههمى برى، خانىت وان به قاندى و كاشلو ويران كرن، وزهقى و گوند ولاتىت وان خراب و دهشت كرین و ئاڤ و دكانىت وان نخر و بهرزه كرن، ژنك و زهلامىت وان ل وه لات و دهوله تىت دهرقه فروتن و بناقى^٣ جارى و عه بدايه تى^٤.

تهومرى دووى^٥ : نه نفال و دهقرا زىياريا

أ - پىناسا دهقرا زىيارى و زىياريا

— دهقرا زىيارى :

زىيار ناڤى دهقرا زىياريا به كو تىدا ئاكنجى نه، يان دناڤ قى^٦ دهقرا دژين، سنورى دهقرا زىيارى ل دهرگه هى^٧ نامىدى هه تا دگه هيته سنورى گوندىن شىروانىان عه شيره تا برادوست ژلايى^٨ روژه لاتى^٩ قه، و باشورى ئاكرى يان ناڤ كورى هه تا زنجيرا چىايى^{١٠} شرين ههمى دهقرا زىياريا به^{١١}

ناڤى زىيارى ل پهرتوو كىن ديروكيدا هاتيه ل دوو برگان پىك دهيت (زى^{١٢}) و (بار) (زى^{١٣}) ئانكو (رىيار) و (بار) ئانكو (ههردو ولايىن رىيار)^{١٤}

ڤىجا بومه ديار دبىت كو په يقا (زى^{١٥}) كو ناڤى (رىيار) به و دبىژنى^{١٦} روىيارى هار يان شىت و دىن، (بار)، يان رهخ^{١٧}، يان كنار، ناڤى^{١٨} هوژا زىيارى ژشان ههردو په يقا هاتيه^{١٩}.

ئاكنجىن هوژا زىياريا دناڤه رازى مه زن و ئاكرى دا د ئاكنجىنه. و چه ند كه له يت كه فنار و شىنوارىن كه فن دناڤ سنورى زىيارى هه نه وهك كه لها باژيره، كه لها شوش^{٢٠}، كه لها عمرانى، كه لها بابولا، كاشلى^{٢١} مروڤ خورا، شكه فتا گوندكى، شكه فتا دازده يار، ل سهر چىايى^{٢٢} پىرس، كولها كه نه گه ي^{٢٣} (كه لها بانىي^{٢٤})، به ئى خه لكى زىيارى ههمى ژ دهقرا زىيارى ناژين، به لكو خه لك ل قى^{٢٥} دهقرا يى^{٢٦} كوچه ربوى بو دهرقه ي ناخا زىيارى، نمونه مينا دهقرا زاخو (١٥٪) چووينه قى^{٢٧} دهقرا و ديسان ل هوژا بلىجانىان ل دهقرا گوليا و له شه رنه خى^{٢٨} و ميسل، هه تا دگه هيته كوردستانا ئىرانى^{٢٩} و توركيا و زىيارى ل قان جهان هه نه، هه ره و هسا مه زىيارىن جهى^{٣٠} و مه سىجى هه نه كو نوكه ل ئىسرائىلى^{٣١} و ههمى دونيايى^{٣٢} دژين^{٣٣}

(١) محمد شاكرا ابراهيم زىيارى: دى^{٣٤} پىسارار ته كه ن ل نه نفالى، چ، ١٦، ٢٠٠٨م، پ ٤-٥.

(٢) مارك ساكس، عه شيره تىن كوردى د ئىپراتورىه تا ئوسمانى، وهرگىران نه ئى مورا، پىكشكرن و تىبىنىكرن نه بدولفه تاح نه ئى بوتانى، دار نه لزهمان، ديمه شق، سوريا، ٢٠٠٧ز-١٦، پ ٢٠٣.

(٣) شه ره ف خانى به دبىسى، شه ره فناكه د ديروكا وه لات و مىرنشىن كوردا، وهركىر، موحه مه د نه ئى نه ونى، پىداچوون، يه هيا نه اخه شاب، دار نه لزهمان، ديمه شق، سوريا، ٢٠٠٦ز، ١٣٥/١.

(٤) مه حفوز نه نه باسى، مىرنشينا نه باسى يا بادىنان، چاپخانه نه لجمهورية، موسل، ١٣٨٨هـ-١٦٦٩ز، پ ٢٠٢.

(٥) نه حمه دى كورى عىساي كورى فه زولايى قوره بشيى^{٣٥} عه دووىي^{٣٦} عه مريي^{٣٧} شهابه دىن، (٥٧٠٩هـ)، كومه لگه ها نه لسه قافى، نه بوو زه بى، چ (١)، ١٤٢٣هـ، ٢٧٠/٣.

(٦) نه باس نه نه زاوى، هوژين عىراقى، چ (٢)، په رته كاخانا نه لحه زارات، به يروت، لبنان، ١٤٣١هـ-٢٠١٠ز، ٢٤٣/٢.

(٧) شىخ رزا زبىر زىيارى، زىيارى و ديروك راستى و رويدان، چ ٢، ٢٠١٢، چاپخانه هاوار، پ ١٢.

بشي رهنگي دهقهرا زيباري دهقهركا مهزنه و سنورهكي بهرفره ههيه، خهلكي وي نوكه ل سهر فان دهقهرا يي هه ي و دژيت وهكي (باژيري ناكري، دهقهرا بنبي، زيباري ژووري، زيباري ژيري، بهروزي، نازي، بهريگاري، صبنه و دهشتازي... هتد) نهقه هه مي سنوري دهقهرا زيباري يه.

— هوزا زيباريا :

زيباري ب بهيزترين هوز يا هاتيه دياركرن نهوژي ژبه ر بهر ليهاتي و زيبرهكيا وان د ديروكي دا، بتاييه ت ل سهر ده مي ميرنشينا به هدينان، ل بهر قي چه ندي ده ركه هي روزه لاتي ل كه لا ناميدي ب (ده ركه هي زيبار) نافكريه^(۱)، هه تا نوكه نه و ده ركه ه يي ماي، خه لك دچيته پال وي ده ركه هي و وينا دگه ل دگريت وهك ده ركه هه كي ديروكي، ديسان ژبه ر ميرسه ر و ميرخاسيا وان چ دما نه كه قتيه بن ده سه لاتا چ مي را، به لكو هه رده م سهر به خو بووينه و بريارين هوزا خو جييه جيكرينه .

ديسان ل سهر ده مي ميرگه ها بادينان زيباري زور پيشكه قتن هه بووينه ژلايي زانستي وكاگيري وسه ربازي، زور زانا و شاره زا دناق دا په يدا بوونه وهك هوزانقاني بناق و دهنگ (خالد ناغا زيباري) و (ملا حسن زيباري) و (مه لا پيرجب زيباري) و گه له كين دي، وه ههر دكه قندا و هه تا نوكه زيباري مه لكه چين داد په روه ربا نايني نيسلاما پيروز بووينه، و بهاريكاريا هوزا زيباريا ميرگه ها بادينان زور ده سته كف ت و سه ركه قتنين مه زن بده سته خوفه نيناينه، ژ بهر قي چه ندي زيباري بناغه ي سه ركه ي بوينه بو قي ميرگه هي. نه قين خواري چه ند ناخفتني ت نقيسه ر و ديروكناسه ل سهر هوزا زيباريا وهك نموونه :

- ميژوو نقيس مارك سايكس دبيژيت : عه شيره تا زيباري ژ هزاره ها خيزانان بيكده ي ت نه و گه لهك جه ژ مي هه شانا دكه ن و كاري چاندي دكه ن تاييه ت مي وين تري و زور شاره زا بين ل ناكارنا خانيا^(۲).

- ياسين خيرالله ميژوو نقيسه كي عه ربه دبيژيت : ب هيزترين عه شيره تا دهقهرا عيراق زيباري نه^(۳).

هه روه سا سه باره ت ب هوزا زيباريان ليرخ دبيژيت : هوزا زيباريا مه زترين و زورترين هوزا ناكري يه و هه ژماره كا زانايان دناق دا سه ره له ندياه^(۴).

ديسان نه نوهر مايي ميژوو نقيسه كي كورده دبيژيت : كه فترين عه شيره تا بادينان زيباري نه ونه قبي ت سو باريا نه^(۵).

هه روه سا نقيسه ر تاها باقير ناماژه ب نه وي چه ندي دكه ت كو كورد سو بارينه و دكه فن دا ل باكو ري عيراق و ل چيا دژين^(۶).

پروفيسور ميهرداد ايززادي ماموستا ل زانكوي هارقارد يا نه مريكي دبيژيت : كه فترين عه شيره ت زيباري نه و دزقرن بو سو باريان^(۱)

(۱) مه حفوز نه له باسي، ميرنشينا نه باسي يا بادينان، چاپخانه يا نه لجه موريه، موسل، ۱۳۸۸-۱۶۶۹ز، پ ۶۷.

(۲) مارك سايكس، عه شيره تين كوردي د نبيراتوريه تا نوسماني، پ ۴۵، ويليه م نيگلتن، هوزين كوردي، وهركيران، نه حمهد محمود خه ليل، چ (۱) ي، چاپخانه وهزاره تا په وه دي، ۲۰۰۶ز، پ ۱۰۶ز.

(۳) شيخ ياسين خه يرولا نه لعموري نه لخته تيب نه لموسلي، غايات نه لمرام ل تاريخ محاسن بغداد، دار نه لسه لام، دار مه نشورات نه له سه ري، به غدا، ۱۳۸۸هـ - ۱۹۶۸ز، پ ۹۴.

(۴) پ. ليرخ، فه كولين ل سهر كورد و باب و باپيرين وان بين نه مرين باكور، وهركيران، دزه بدي حاجي، چ ۱، وه شانين په رتوكخانه يا خاني، ۱۹۹۴ز، پ ۶۱.

(۵) نه نوهر مايي، كورد ل بادينان، چ ۳، دهوك، ۲۰۱۱ز، پ ۸۳.

(۶) ته ها باقير، ده سپيكا ديروكا شارستانيه تا كه فن، چ ۱، كومپانيا چاپ و به لافكرنا داو نه لومراق، ۲۰۰۹، پ ۹۶.

چونکو هندك شينوار وهكى شكهفتا شانهدەر ل دهقەرا زيبارى هاتينه ديتن كو وهكو بهنگهيهكى گرنگ دزفرن بو سهردهمى سوباريان كو ل وى دهى ل ده قەرا زيبار زانستى بىركارى و نهستيره ناسىي ژمىريارى ژ لايى گەنج و زاروكين وى دهقەريشه دهاته خاندن، ههروسا نهسكەندر مهقدونى سالا ۳۳۱ بەرى زايىن هيرش كريبه سەر دهقەرين زيبارىا و دووهزار زيير زيش ب تالان برينه^(۲).

نو سوبارى ژ كهقنترين رونشتانين كوردستانى نه كو سالا ۲۱۱۳ بەرى زايىن ل قى دهقەرى ژيائنه و نقيسينين بزمارى هوسا دبىژن و پاشايين بابليان ژى ناماژه پيدايه كو سالا ۲۰۲۵ بەرى زايىن سوبارى ل قى دهقەرى ژيائنه^(۳).

ئه نفا لا دهقەرا زيبارىا :

بەرى ئەم بابەتئ ئە نفا لا دهقەرا زيبارىا ياسالا ۱۹۸۸ دەست پى بكهين ، هه رفه ره ئەم دياربكهين چەند خالين گرنگ كودبنه هوكارين ئە نفا لا كرنا دهقەرا زيبارىا؛ ژوان خالان^(۴) :-

۱- تاوانين جهنگى (جرائم الحرب)، ل سەر دهقەرا زيبارىا دەست پى كر هەر ل سالا ۱۹۷۸ئ هه تا سالا ۱۹۸۸ئ دهقەرا قهدهغه كرى ناگرئ نازاد بوويه، يان كو رژيما به عس يا نازاد بوو هەر مروقهك يان گيانه وهرك ديتبا دروست بى بكوژيت چونكو دهقەركا قهدهغهيه، كو هەر ل بازئ هه تا كافيا ب خوقه دگرت.

۲- نيكوسايد بەرى جينوسايدئ ل دهقەرا زيبارىا هه بوويه، بۆ نموونه سوتن ب ريكا بومبارانا فروكه يان، ل گوندين هووكي و چارپوت و چالى و هنارى و بانى و كادانا. ل سالا ۱۹۸۵ئ نو سالا ۱۹۸۶ئ، دهما هيرش بو دولا زيبارى و بارزان چوئ. نو كانى په قاندين، بير پرگنهقه و تيكدان ، ناگر بهرد دا ناقارى، هتد.

۳- ل سهردهمى به عسى قه گوهاستن هه بوو، ل سالا ۱۹۷۶ئ ، ئەو مالىن زيبارى كو ژ نه نجامئ شورشئ ل دقرا بارزان ماى نو نه جويه ئيراني د گه ل خه لكى وئيرئ قه گوهاستن بو باشورئ عيراقئ. ل وان هندهك خه لكى گوندين چالى سئ مأل، گورگا قه يى دوو مال، بيراكه پرى پينچى مال.

۴- پيلا تگيرى و سيداره دان و ونه بارانكرن هه بوويه ، بو زور كورد پهروه رين دهقەرى .

۵ - كوشتنا عشاويى وهك ئەو بابەتئ ل دينارتئ، كو جه ندين چارپوتى هاتيه كوشتن ، (خالا چارو پينچ) ب تيرورا دهو لهتئ هژمار دبیت.

۶- پروسا ئە نفا ل قوناغا هه شتئ ، بابە تهكى هه ستياره ، بو دهقەرا زيبارى ، چونكى ئەو دوو خالين ته به حسكرى هندهك هاتنه قه گوهاستن بو به حركى هندهك ناو ره بوون، بهس ؟ تاكتيكا سه ربازى يا وى قووناغئ ئەوه كو هيرش ل سئ جهان به ره ق دوور پيچكرنا

(۱) ئە حمەد خليل، ديروكا كوردا د شارستانيه تا ئيسلامى دا، ج(۱)ئ، دار هيرو، لبنان، به يروت، ۲۰۰۷ز، پ ۵۹-۶۰.

(۲) ئە نوهر ماى، كورد ل بادينان ، پ ۸۳.

(۳) ئە حمەد تاج ئە لدين ، كورد ديروكا گه ل و دوسه يا وه لاتئ، دار ئە نسه قافيه ژ بو وه شانان، قاهره، ج، ۱، ۱۴۲۱- ۲۰۰۱ز، پ ۱۹-۲۲، و ئە نوهر ماى، كورد ل بادينان ، پ ۸۹-۹۰.

(۴) چاف پيکه قتن دگه کرمانج چالی نقيسه ر و پيشمه رگه ، ل روژا ئە ينى ، ۲۰۲۱/۹/۱۷ ل ده مزير ۲۰:۳۰ نيشرو.

زيبارى هات بوو ، ل شيلادزى بوگه لىي بانندا نو گوندى بانندا هه تا سه قره ، ل گوندى شيروان مه زن بو گوندى سيلكى ل پشت چيياي شرينى كول گوندين سيدان هي زين عيراقى بگه هنه نيك ، نو زيبارى نه شين بچنه تركيى و ئيرانى ، هه ر بخو قوناغا هه شتى پشتى شبرى خوا كوركى بوو ، سنورى ئيرانى هاتبو يه گرتن ، نو خه لك د تركيا را چو ئيرانى ، به لى نه و دهره فته بو هه مى زيباريان چينه بوو ل به رقى پروسا سه ربازى زيبارى دوربيجكرن ، چونكى ل ره خى شيخان ژى و نو ناميديى و سه رسينگى ژى را هيرش هه بوو .

نو هه روه ها پيشمه رگه بين لژنا ناكرى شيا ريژه يه كا مه زنا خه لكى بپاريزين ، هه تا ليبورينا گشتى (عه فو عام) دهره كفتى پاشى خو راده ستر ، نو پيشمه رگه ژى ب پارتيزانى خواهه گه هانده تركيا ، ل وان شيمال زير و شه هيد عبدالله قداو و شه هيد سليمان هه رنى و شه يد نافخوش نپاخى ، نو پيشمه رگه بين د گه ل وان .

بو زانين نه و خيزانين برنه به حركى پشتى ليبورين وعه فو هاتى ، به لى نا درست عه فو هات پاشى خو راده ست كر ، چونكى نه وين به رى ليبورينا گشتى هه مى شه هيدكرن^(۱) .

۷- پاراستنا خه لكى ژ لايى خه لكى ژى كه لك هه بوو ، ل وان گوندين نه هلى و ده شتا نافكورى ، هه تا عفو عام دهرچوى ، كه لك كه سا خه لك فه هه وانديبوو ب نه ينى . ب تاييه ت گوندين بيرمه ويى و بامشمش و هه تا شكه فتى .

ده قه را زيباريا وهك ده قه رين دى بين كوردستانى بى بار نه بوون ل نه نضالا رژيما به عسى ، به لكو پروسا دوماهيكى يا نه نضالى بوو ل ده قه را بادينان ، هه روه كى مه نامازه بيكرى كو چه ند گوندين هاتينه نه نضالكرن ل ده قه را ناكرى و ناميديى ده قه را زيباريا . چونكى خه لكى نه قان گوندان شوره شگير و كورد په روه ربون دژى رژيما به عس ، زيبارين نه قان گوندان د شورشا نه يلولى و گولانى به شدار بووينه ، ل شورشا نه يلولى پتر (۱۰۰) پيشمه رگه ها شوره شگيربوون .

ديسان ل شورشا گولانى نيكه مين باره كا هاتيبه دانان ل گوندى كافيا ل سالا ۱۹۸۱ بوو ، به رى نه قى سالى چ باره كا بيت پيشمه رگه هان ل سه ر ناخا كوردستانى نه بوون نه وژى ژ به ر مه ترسيا رژيما به عسا فاشيزم . پاشان ل سالا ۱۹۸۲ باره كا يه كى دى هاته دانان بو پيشمه رگى خوراگر ل گوندى سيانى نو ژى گوندى زيبارى بوو .

ديسان ده قه را زيبارى ل وى ده مى مه زنترين پشت بوو بو روزه لاتا نافه راست ، كو زورداريا رژيما به عس نه هيلن . ل به ر قان چه ند نه گه را پلانا رژيما به عس بو پروسا نه نضالى دژى قان گوندين زيباريا نه نجام بدن . نه ق گوندين هاتينه نه نضال كرن ژ سالا ۱۹۸۸ بين ده قه را زيبارى ، دولا زيبارى ، و ره خى ده شتازى . گوندين دولا زيبارى نه قه نه (كافيا ، سرانيى ، نپاخى ، بانى ، چارپووتى ، چاليى ، هوكى ، خوشانا ، بازى ، هه رنى ، بيراكه پرا ، هنارى ، كو هژمارا وان دبنه دوازه گوند .

گوندين ره خى ده شتازى نه قه نه :

(هاريك ، بياوه ، سه روكانى ، خاستو ، صاركى ، هلورا ، پريسه ،) كو دبنه حه فته گوند^(۲)

(۱) چاقپيكه فتن دگه ل حه جى ره مه زمان محمد يى به ر ناس ب حه جى خه نجه ر ، ل روزا چار شه مبه ، ۲۲/۹/۲۰۲۱ ل ده مزير ۳۰ : ۴ نيقارى ، ناكرى .

(۲) چاقپيكه فتن دگه ل شيخ رزا زير سه روك هوزى زيباريا ، ل روزا نيك شه مبه ، ۲۹/۸/۲۰۲۱ ل ده مزير ۳۰ : ۸ شه قى

وخه لکی نه فان گوندان کهفتنه بهر زورداریا رژیما به عس و هاتنه نه نفالکرن، هژمرهک ژ نهوی خه لکی کو نژیکی (۳۰۰) خیزانا به رهف نیرانی فه چوون .

هه ره و هسا نژیکی (۲۰۰) خیزانا به رهف به حرکی (جیژنیکان) ی چوون و ل بن دهستهلانا رژیما به عس دا هاتنه ناکنجی کرن. دیسان نه فین مایی خو راهستی رژیما به عس کرن پشتی بریارا لیبورینی بو وان هاتیه دان کو نه هینه کوشتن .

گوندین دهشتا زی؛-

ل روزا ۲۶/۲۵/هه یقا ۱۹۸۸/۸ رژیما به عس ل سهر گوندین دهشتا زی دا هیژین خو دابه شکر و سنور و دهراق و ریگین زرگاربونا خه لکی هه موو گرتن ب هه می ره خانقه دور پیچ کر، ل ۸/۲۸ ل هه مان سال نه ف گوندین فی دهقهری توپ باران کرن و فروکا لسهر گوندا ره شاندا و ناقار و خانی وره زو بیستان سوتن و مالاتی وان کوشت.

لهوما خه لکی فی دهقهری ب هزاران خیزان پیگه به رهف رویاری زی هاتن دا عهرز و عیالی خو خلاص کهن ل دهستی دوژمنی بوچیایی شرنی به رف نیرانی فه بچن، ب هاریکاریا هیژین پیشمه رگهین لژنا ناکری (۶۰۰) خیزان زرگارکرن، به لام هه ژمارا وان زوربوو که له کین دهریازبونی کیم بوون هه موو نه شیان دهریاز بن^(۱).

کو تیته گیران نهو روز و هکی روزا قیامه تی بوو که سی خو ل که سی نه دکره خودان هه تا که لهک خیزانا زاروکین وان لی به زر ببوون، وهندهک مرن ب ریگینه، چونکو رژیما به عس هه رکه سی دیتبا یان گرتبا دکوشت هه تا گهر زاروک با.

به لام هیژین پیشمه رگین قه هره مان و کورد په روهه یین دهقهره زبیاریا کو لژنا ناکری بوو بهرپرسی فی لژنی شیمال زبیر ناغا زبیاریا بوو، سلیمان هه رنی بهرپرسی ریخراوا خوگر بوو، ایلیاس خدر بهرپرسی ریخراوا دلش بوو، نجم عبدالله قادو نه ندام و بهرپرسی ریخستنا ریخراوا دلش بوو، و نه ف هه ردوو ریخراوه لهن سهرپرشتیا هیژا عبدالله قادو بانی قه بوون، کو نه ف هیژه پیکدهات ژ (۲۱) پیشمه رگان، کو هه ژی گوتنی یه فی هیژا خوراگر خو قوربانیا فی خه لکی کر دا بپاریزیت و زرگار بکهت ب هه می ریکا وداکو تووشی گرتن و کوشتنی نه بن، لبه رفی چه ندی فی هیژی شیا یه چه ندین خیزانین فی دهقهری به رهف تورکیا و نیرانی ببهت.

دولا زبیار؛-

رژیما زوردار ژ سی ره خافه هیرش کره دهقهره دولا زبیار ل ره خی شیلادزی قه بو گوندی کافیا، ول باکورمان قه بو کافیا، وهه ره و هسا ل ره خی نه هلی و سه ری شه هی و کافیا. سه رای فی چه ندی فروکان به ردهوام سهریاز قه دگوهاستنه هه می گوندین دولا زبیار، هه می جهین چیایی وناسی و فه شارتی گرتن، ل به رفی چه ندی خه لکی دهقهری دگل خیزانین خوراهست کر ب نه چاری قه^(۲).

جونکو بهری دور پیچکرنا رژیمی بو دهقهری، خه لکی دهقهره دولا زبیار شیا خیزانین خو بپاریزن ب پشته قانیا لژنا ناکری ل سه ری بانینی جهین ناسی هه بوون و هکی دهریا هه سن و کومبه فری، و خه لکی فی دهقهری زور خارن ل فان جها فه شارتبوو بهری نه نفال

(۱) شیمال زبیر ناغا زبیار یی بهرناس ب شیمال زبیار، ل روزا نیکشه می، ۲۶/۹/۲۰۲۱ ل ده مزیر ۲۰: ۵: نیشاری، پیرمام (مه سیف).

(۲) شیمال زبیر محمود (شیمال زبیار)، هندک راستیین فه شارتی دشوره شا گولانی دا، هولیر، چ، ۲۰۱۵، پ ۴۲۰-۴۲۲.

دهستپيښکهت کو بو ماوی سیزده روژا تیدا مان ، و ل گوندی چالیی ب هه مان شیوه کومبه فرهنگ هه بوو خه لکی تیدا خو دپاراست هه تا لیبورینا گشتی یا رژیمی هاتی ل روژا ۱۹۸۸/۹/۶^(۱).

ل بهر قی چه ندی دیار دبیت کو ریژیا هه ره مه زن یا نه نضالا بادینان دهقرا زیباریا بوو (ناکری و بهریگاری و شیخان) و کو دهیته ۹۰٪ ل سه دی به لام هه تا نوکه چ نفیسه را ناماژه ب قی چه ندی نه کرییه .

جهی داخی یه کو رژیم به عس بناقی نه نضالی زورداری ل شان دهقهر و گوندا و خه لکی وی کریه ، کو نه نایینی پیروژ و نه ژی مروقیایه تی نه شان کاره ساتین نه نضالی هه بول دکه ت. نه مازه دناقبه را ملله تین هه ق نایندا .

چه ندین گوند خانی هاتنه سووتن و کاکفرن و سهروهت و سامان و و تهرش و ته والی وان هه می برن، زیرو مالی وان لی وهرگرت، کو بومه هه دگیرن بهس جلکیت وان تنی بهردا هیلان^(۲)

مه ره ما رژیم به عس نه و بوو کو که سی ل وان ساخی نه هیلن، به لکو ژ برسادا بکوژن چونکی نزیکي (۱۲۴) هزار که سا ل جیژنیکان ناکنجی کر بوون ، چ که ل و په ل نه دابوونی یین خوارنی و نقستنی و نه هیلا که س هاریکاریا وان بکه ت .

ب گشتی بومه دیار دبیت نه گهرین نه نضالا کوردا نه قه یه ، کو رژیم به عسا فاشیزم ب هه ر رهنکه کی بیت ملله تی کوردی هه ژاری بی ده سه لات ژناق بهت و نه هیلیت، قیجا چ ب هه گوهستنا خه لکی هندک گوندا و نینانا خه لکی عه ره ب بو گوندیین وان ، یان ب زوری یان ب پیدانا دراقی زیده و ته ماعکرنی بو هندک که سان کو عه رد وزه قیت خو بفروشیت، و گورینا ناسناما کوردا یه تی . راکرنا گوندیت سنوری و بوردومان کرنا وان وسوتنا خانی و زهقی و بیستانیت وان و بهر زکرنا بیرو کاننیچت ناقا خه لکی گوندی، سیداره دان خورت و گه نجا و خه باتکه را و دلسوزیت خه باتا کوردا یه تی بناقی خراب کاریی . دیسان زیندان و گرتنا وان د زیندان یین تاری و بهر زه قه . دیسان هه ول دایه شوناس و ناسناما کوردا یه تی ژی وهر بگرن و زمان و که لتورین کوردان ژی بستین و نه هیلن فیری خواندن و نقیسینی ببن . هه تاکو جه کی کیمیایی ب سه ر ملله تی کوردا باران دیه .

له سه ر زمانی وان که سین نه نضال کری و دگوت رژیم به عس ب شوقه رو بلدوزه را نه رد دکولا و کوپیر دکر و دکر چال پیروکال ونه خوش ونیر ومی وزاروک، دناق قه لبا و لوریا ده ست و چاقیت وان دگریدان ، ساخی دکره ناق وان کورک و چالا ، شوقه را ناخ رادا سه روان . نه ق کاره دگه ل گیانه وهرا ناهیته کرن ، نه قجا چه وا دی دگه ل مروقان دکه ن ب تابیته نه گهری نه و ملله ت دناق کومه لگه هی وان دا بزیت و هه ق نایینی وان بیت .

دیسان چ ویزدانه ل پیش چاقین دایکو بابا زاروکین وان نه شکه نجه بدن ، و زیندان بکه ت و بکوژن یان کچین وان شه رمزار بکه ن و بخو بکه نه جاری و بفروشن دناق خودا یان بو ده وله تین ده رقه .

دوماهیکی دبیزین نه ری قی رژیمی چ ماف دایه خو کو قی نه نضالی دژی ملله تی خوی کوردی موسلمان بکه ت، بناقی سوره ته کا قورنانا پیروژ، دق شهری دا نامیس و شه ره فا کوردا بخو جه لالب که ت و کچ و کوریت وان ب فروشتینه ولاتیت عه ره ب و بناقی عه بدایه تی و جاریاتی .

(۱) چاقیپکه فتن دگه ل لوا نه جم عبدالله قادو ، ل روژا چار شه می ۲۲/۹/۲۰۲۱ ل ده مز میر ۳۰: ۸ شه قی، ناکری .

(۲) چاقیپکه فتن دگه ل حسین عبدالله سرانی ، یه ک ل وان که سان هاتیه نه نضالکرن بو جژنیکان (۲۰/۸/۲۰۲۱ ، روژا سی شه می ده مز میر ۳۰: ۴ هیقاری ، شه رمن .

ئەرى ما مللەتى كورددا موسلمان نە بون ؟ ئەرى دناڧ وان ئەنزال لكرىا ج پېش نفيژ وتار خوينين خوتبا نە بون ؟ ئەرى دناڧ دا زور زانا نە بون ؟ ئەرى و ئەرى؟..... هتد.

جەي داخى يە بۇ ولاتين جيھانى و ئىسلامى وعەرەبى و ھەمى مەلاو زانايتت موسلمان و عەرەب و جيھانى بۇچ ھنگو گازيەك و دەنگەك بەرامبەرى رژیما بە عسى نە دکر و گوتبا ئەڧ جورە زۆلم زۆردارىە بناڧى ئەنزالى دژى مللەتى كورد و ھەرامە و دروست نینە ، ھنگ ھەمى دى رۆژا دوماھىكى ڧى بەرسڧى دەنەڧە ل دەڧ خودايى مەزن و دلوقان .

بەلام سەرەرايى ڧى چەندى خەلكى ھەڧلىرا خوراگر نەھيلا برايىن وان يىت كورد ب ريسى و پېخاسى و برسى بيمين ، چەند رژیما بە عس هات كۆ وەنەكەت ھاريكاري بۇ بەيتە كرن ، بەئى نەشيا خوراگريا خەلكى ھەڧلىرى ، ھندى پەيڧ بو بەينە گوتن كا وان چاوا ھاريكاري وان يا كرى كيەمە و ديسان تڧيا ئەڧ چاكيا خەلكى ھەڧلىرى چ جارا ھەمى كورد بىرنەكەن .

دوماھىك :

ل دوماھىكا ڧەكۆليني ئەم گەشتينە چەند ئە نجامين گرنگ ، ژ وان ئە نجامان :

۱- مللەتى مە ل سەر دەستى رژیما بە عسا عىراقى گەلەك نيش و ژان و نەحوشى و نازار و نەشكە نچە و سوتن و يرانكرن و كۆشتن و سيڧدارەدان و زيندانكرن و ھەمى رە نڧين نە خوشيا ديتن .

۲- ديسان ھەركوردەك و كورد پەرورەك ل مال و جەي كاري خو ئە ڧان كارەساتان بۇ خيژان و زاروكين خو بيژيت ، ئيك ل ديڧ ئيك دا چ جارا نەھينە بىركرن د ميژوويى دا .

۳- ل ڧى ڧەكۆليني ديار دببیت كو رژیما ھەرە مەزن يا ئەنزالا بادينان دەڧەرا زيياريا بوو (ئاكرى و بەريگارى و شيخان) و كو دەيتە ۹۰٪ ل سەدى بەلام ھەتا نوکە چ نڧيسەرا ئاماژە ب ڧى چەندى نەكريبە ، ھەتا ل جيژنيكان گەرکا ل ھەميا زورو مەزنتر يا زيياريا بوو .

۴- ئەنزال ياب خودى ڧە گريدايە و ناييت كەس ژ مروڧان ئەنزالا خەلكى بکەت ب ناڧى ئىسلامى .

۵- ئەم كورد وتاييەت دەڧەرا زيياريا يا ھاتيه ئەنزال كرن ژ لايى رژیما بە عسى ڧە .

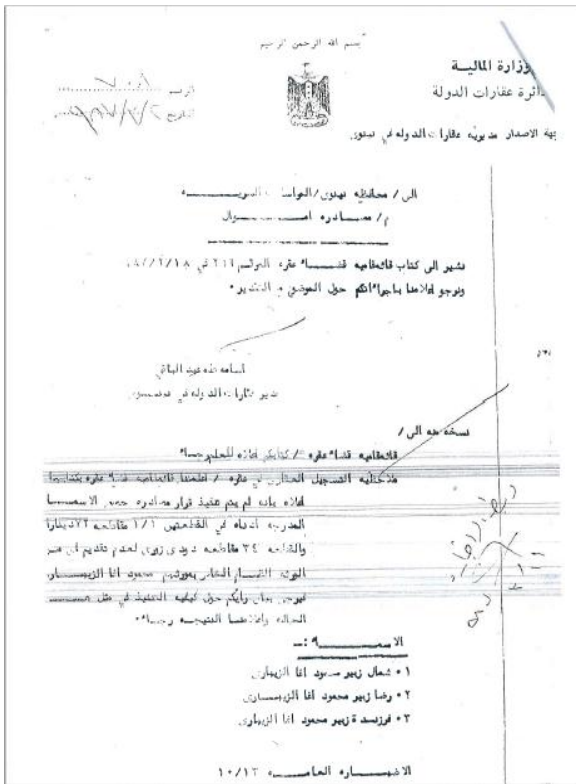
۶- ل دەڧەرا زيياريا چەندين گوند و خانى و مزگەفت يىت ھاتينە سوتن و كاڧلكرن .

۷- ل دەڧەرا زيياريا ترش و تەوالويى ل خەلكى ھاتيه تالانكرن ، ھەتا بەس جلكين ل بەروان يىت بۇ ماینەڧە .

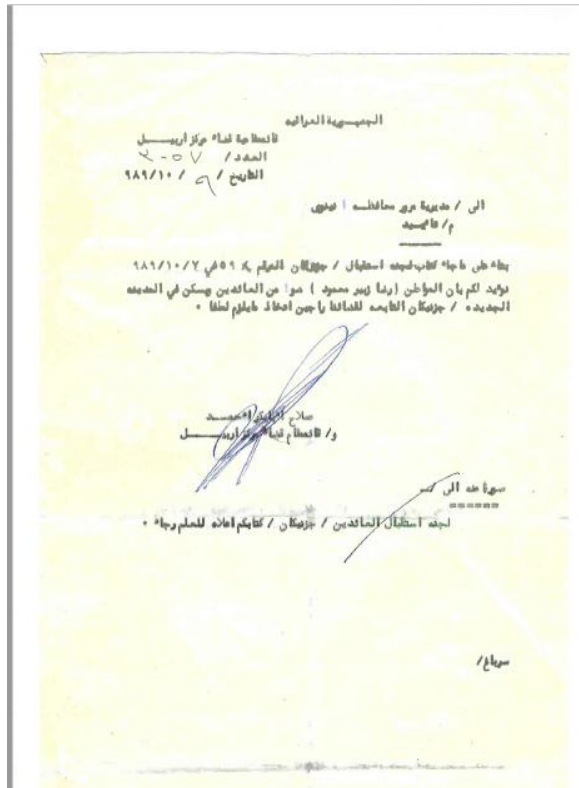
۸- بريكا ئەوان چاڧيپكەڧتنين دگەل خەلكى ئەنزال كرى ھاتيه كرن ديار دببیت ھەمى رەنڧين زولى و زۆردارىي يىت دگەل مالباتين وان بى جوداھيا تەمەن و رەگەزى ھاتينە كرن .

پاشکو: نه قیین ل خواری چه ند به نگه نامین سه ماندنا نه نفاکریین ده قه را زیاریانه .

به نگه :

به نگا شماره (٢).

به نگا شماره (١).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرقم: () /
التاريخ: ١٩٨٧/٤/٨

إلى /مخاطبه قضاة محكمة العاقرى في طبره
م/ مس/ إدارة أمن/

كتابكم المرقم ١٢٢ في ١٩٨٧/٣/١٦ -

الخطى محافظة نينوى/ المحافظه الأولى/ الإدارة العامة / المراسلات السرية بكتابتها المرقم
بر/ ٣٣٣٨٨٨/ فسم ١٩٨٧/٣/٢٦ بأن قرار المصادر صحيح بالتصديق على ورفه زهير محمود
الزيباري - فبمسه نرجو صادرة حقه الموداه في الفلاحه ١/٢ ملاحظه ٧٢/ديكاران
والفلاحه ٤ ملاحظه ٣٤ دوى زير وصيحتها باسم وزارة العاجيه وتزيدنا يا نجهه لاسم من مندما
المؤتمره حقه الصحيحه باسم وقت ممكن واقضاء حقه المختاره وايضا باسم المؤلف الضمن عن طوله
الاجتهاد العام لاسم الان

رسم: امسك شيكته
تسطه عند الي /
مخاطبه نينوى/ المحافظه الاولى/ الإدارة العامة / المراسلات السرية / كتابه اعلاه - يوجد الخطى
بلا ملاحظه صياغة المراسله ..

بذويه عقارات الدولة في نينوى / اخباره الى المختاره اعلان - التاريخ ١٩٨٧/٣/٢٦

نرجوا احتياطاً ما يؤخذ بتصديق حقه
الهيئة زهير محمود الى الزباري من -
الخطه ١/٢ ملاحظه ٧٢/ديكاران الى
اجته الصافي في تاريخكم حسب سبنا
ملاحظات بكتابتها المرقم ٢٠٥٥ في
١٩٨٣/١/١٩ واما اعلان المختاره تاريخ
ذلك اذعه ثلاث سنوات بعد ان امسا -
الضمن وتزيدنا بحضور الدائم والضمم
موانع من ذلك الاجته الملاحظه بوجوب امسك
الاداري المرقم ٤١٢ في ١٩٨٧/٣/٥ نفس الاجته
بدا. ايجار الساعه المعاد من قبا. نفس الاجته
ووضعيه بالاجار للموسم الحالي واستقصا ا
بدا. ايجار بصره محافظه بالتصديق للموسم -
الماعينه ١٩٨٧/١٩٨٧/١٩٨٧/١٩٨٧

١٩

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرقم: () /
التاريخ: ١٩٨٧/٤/٤

إلى /مخاطبه نينوى/ الوعاثه - السريه
م/ مس/ اداره أمن/

مخبر الى كتاب قضاة قضاة طبره المرقم ١٢٦ في ١٩٨٧/٣/٢٦

وتوجد الاطلاع باجره انكم حول الموديع من التدبير

اسمائه حقه عبد الباق
مدير عقارات الدولة في نينوى

مسكته الى /
قضاة قضاة طبره / كتابكم فلاحه للتحليله
ملاحظه الصحيحه المارقان في طبره / اعلتنا فلاحه قضاة طبره بكتابتها
اعلاه بأنه لم يتم تنفيذ قراره ادره حتى الان
المرجه اذناه في الفتحه ١/٢ ملاحظه ٧٢ ديكاران
والفلاحه ٣٤ ملاحظه دوى زهير لخدمه تقديم ان
الوجه التقييم الفحص بمرتبهم محمود انا الزباري
توجد بيان وانكم حول كلفه التنفيذ في كل مسكته
الداهه وايضا الفتحه رساله

- :
١ - شمال زهير محمود انا الزباري
٢ - وشا زهير محمود انا الزباري
٣ - فرزده زهير محمود انا الزباري

١٠/١٢

به نكا ژماره (٨)

به نكا ژماره (٧)

الجمهورية العراقية

للمحافظه قضاء مركز اربيل
الادارة العامة
العدد /
التاريخ / ١٩٩٠/٤/٦
(مسين يهه الامامه)

بناء على ما جاء بكتاب محافظه اربيل المراسلات السريه ٤٧٠٢ في ١٩٩٠/٨/٢١

توريد باين المودين (صين بكتابتها) والاطلس مودين اعلاه عن من الماعين
الى الصف الاولى وين مواليد / ١٩٥٧ مودين المدينة الجديدة (صين بكتابتها)

وانتم القاهه / وندم التصديق زودناه بهذا التاميه وتمت الموافقة لمسده
٣ / فلاحه اشهر اجاباً من تاريخه اعلاه واقتضى مراجعته الدوائر المسويه لاكمال معاملته
رجاه

عبدالمجيد مسين قاس
للمحافظه قضاء مركز اربيل

به نكا ژماره (١٠)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رقم: () /
التاريخ: ١٩٩٠/٤/٦

إلى /مخاطبه نينوى/ المحافظه الاولى/ الإدارة العامة / المراسلات السرية / كتابه اعلاه - يوجد الخطى
بلا ملاحظه صياغة المراسله ..

بذويه عقارات الدولة في نينوى / اخباره الى المختاره اعلان - التاريخ ١٩٨٧/٣/٢٦

نرجوا احتياطاً ما يؤخذ بتصديق حقه
الهيئة زهير محمود الى الزباري من -
الخطه ١/٢ ملاحظه ٧٢/ديكاران الى
اجته الصافي في تاريخكم حسب سبنا
ملاحظات بكتابتها المرقم ٢٠٥٥ في
١٩٨٣/١/١٩ واما اعلان المختاره تاريخ
ذلك اذعه ثلاث سنوات بعد ان امسا -
الضمن وتزيدنا بحضور الدائم والضمم
موانع من ذلك الاجته الملاحظه بوجوب امسك
الاداري المرقم ٤١٢ في ١٩٨٧/٣/٥ نفس الاجته
بدا. ايجار الساعه المعاد من قبا. نفس الاجته
ووضعيه بالاجار للموسم الحالي واستقصا ا
بدا. ايجار بصره محافظه بالتصديق للموسم -
الماعينه ١٩٨٧/١٩٨٧/١٩٨٧/١٩٨٧

١٩

به نكا ژماره (٩)

وینہ:

وینہ یی چاقپیکه فتنی دگه ل شیمال زبیر ناغا زبیری

وینہ یی چاقپیکه فتنی دگه ل شیخ رزا زبیری

وینہ یی چا فیکه فتنی دگه ل کرمانج جاربوتی

وینہ یی چا فیکه فتنی دگه ل نه جم عبدالله قادو

وینہ یی چا فیکه فتنی دگه ل حسین عبدالله سرانی

وینہ یی چا فیکه فتنی دگه ل حه جی خه نجهر

لیستا ژیدهران - قورنانا پیروز.

أ- پهرتوك:

- ١- نه نوهر مایی، کورد ل بادینان، چ (٣) ی، دهوك، ٢٠١١ز.
- ٢- نه حمه دی کوری فارسی کوری زه که ریا نه لقروینی نه لرازی، فهرهنگا پیشانا زمانی، دار نه لفرکر، بهیروت، ١٩٩٧ز.
- ٣- نه حمه دی کوری عیسی کوری فه زولایی قورهیشیی عه دهوییی عه مرییی شهابه دین، (ت ٥٧٠٩هـ)، کومه لگه ها نه لسه قافی، نه بوو زه بی، چ (١)، ١٤٢٣هـ.
- ٤- نه حمه د خلیل، دیروکا کوردا د شارستانییه تا نیسلامی دا، چ (١) ی، دار هیرو، لبنان، بهیروت، ٢٠٠٧ز.
- ٥- نه حمه د تاج نه لدین، کورد دیروکا گه ل و دوسه یا وه لاتی، دار نه لسه قافییه ژبو وه شانان، قاهره، چ (١) ی، ١٤٢١هـ - ٢٠٠١ز.
- ٦- نه بدولتره حمان کوری ناسر کوری نه بدولا نه لسه عدی، ته یسیر نه لکه ریم نه ره حمان ل شروفه کرنا په یقیین نه لمان ٢٠٠٠، چ ١، بهیروت، لبنان، ده زگه ها نه لریسال.
- ٧- نه باس نه لنه زاوی، هوزین عراقی، چ (٢)، په رته کخانا نه لعه زارات، بهیروت، لبنان، ١٤٣١هـ - ٢٠١٠ز.
- ٨- یاسا و کارو چالاکییت وه زاروتا کاروبارین شه هید و نه نفال کریا سالا ٢٠٠٧ز.
- ٩- هیومان رایتس ووچ، ریکخواوا مافین مروقی ل روژه لاتا ناقین، تاوانا نه لوات ل کومه لکوژیی، هه لته تا نه نفال دژی کوردا، وه رگیران جه مال میرزا، سلیمانیی، ٢٠٠٣ز.
- ١٠- محمد شاکر ابراهیم زیباری: دی پرسیارا ته که ن ل نه نفال، چ ١، ٢٠٠٨ز.
- ١١- مه لا شافی، نه نفال خالخان، نه نفال چواری، وه رگیران (نه وزاد مه حمود جه مید)، که رکوک، چاپخانه شه هید نازاد هه ورامی، ٢٠٠٦ز.
- ١٢- مه حفوز نه لنه باسی، میرنشینا نه باسی یا بادینان، چاپخانه یا نه لجمهوریه، موسل، ١٣٨٨هـ - ١٦٦٩ز.
- ١٣- مارک سایکس، عه شیره تین کوردی د نیپراتورییه تا نوسمانی، ویلیهم نیگلتن، هوزین کوردی، وه رگیران، نه حمه د محمود خه لیل، چ (١) ی، چاپخانه وه زارته په روه ردی، ٢٠٠٦ز.
- ١٤- مارک سایکس، عه شیره تین کوردی د نیپراتورییه تا نوسمانی، وه رگیران نه لی موراد، پیکیشکر و تیبینیکرن نه بدولفه تاح نه لی بوتانی، چاپ (١) ی، چاپخانه دار نه لزه مان، دیمه شق، سوریا، ٢٠٠٧ز.
- ١٥- کازم جه بیب، دیمه نین تیکوشینا ته فگه را رزگاریا نه ته وه ی یا گه لی کورد ل کوردستانا عراقی.
- ١٦- شیمال زیبر محمود (شیمال زیباری)، هنده ک راستیین فه شارقی دشوره شا گولانی دا، هوییر، چ ١، ٢٠١٥ز.
- ١٧- شیخ یاسین خه یرولا نه لومری نه لخته تیب نه لوسلی، غایات نه لهرام ل تاریخ محاسن بغداد، دار نه لسه لام، دار مه نشورات نه لسه ری، به غدا، ١٢٨٨هـ - ١٩٦٨ز.
- ١٨- شیخ رزا زیبر زیباری، زیباری و دیروک راستی و رویدان، چاپخانه هاوار، چ ٢، ٢٠١٢ز.
- ١٩- شه ره ف خانی به دیسی، شه ره فناکه د دیروکا وه لات و میرنشینین کوردا، وه رگیران، موحه مه د نه لی نه ونی، پیداچوون، یه هیا نه خه شاب، دار نه لزه مان، دیمه شق، سوریا، ٢٠٠٦ز.
- ٢٠- سه رکه فت حمه شریف نیسماعیل، کورد و نه نفال و به عس، هه شتاو هه شت، ٢٠٠٦ز.
- ٢١- زاهیر کازم عه بود، دادگه ها نه نفال، خواندنا یاسایی یا هه قلیری، دار نه لته هیت، بهیروت، یاسا و کاروچالاکیین وه زارته کاروبارین شه هید و نه نفالکریا، سالا ٢٠٠٧ز.

- ٢٢- خه لیل ئیسماعیل موحهمهد، که یسا کوردی ل عیراقی ب هه بوونا سنورا، هه قلیر، ٢٠٠٦ز.
- ٢٣- جنور فایق توفیق، کوردو نه نفال، هه شتاو هه شت، وزاره گوگا ریگی روونا کبیریبه، سالی دووهم ژماره ٦، ٢٠٠٦ز.
- ٢٤- جه بار قادر، نه نفال، بهرجه سته کرنا سه رکردایه تیا هزرا گشتگیر و توندوتیژی و درندهیی، گوفا را کهرکه ک، ژماره (١)، ٢٠٠٢ز، سلیمانی.
- ٢٥- پ. لیرخ، شه کۆلین ل سهر کورد و باب و باپیرین وان یین نه مرین باکۆر، وه رکیران، د: عه بدی حاجی، چ (١) ی، وه شانین بهرتوکخانه یا خان، ١٩٩٤ز.
- ٢٦- ته ها باقر، ده سپیکا دیروکا شارستانیته تا که فن، چ (١) ی، کۆمپانیا چاپ و به لاقرنا داو نه لوهراق، ٢٠٠٩ز.
- ٢٧- بابی نه لوه زهفر نه له نسوری کۆری موحهمهد کۆری نه حمهد نه له روزی نه له سه معانی، شروقه کرنا قورنانی یا بهرنیاس ب سه نغانی ١٩٩٧، چاپا ای، ریا ز، دار نه لئه زل.
- ب- چاقپیکه فتن:**
- ٢٨- چاقپیکه فتن دگه ل شیخ رزا زبیر سه روک هۆزی زیباریا، ل روژا نیک شه مبی، ٢٠٢١/٨/٢٩ ل ده مزیمیر ٨:٣٠ شهقی، شهرمن.
- ٢٩- چاقپیکه فتن دگه ل شیمال زبیر ناغا زیباری یی بهرناس ب شیمال زیباری، ل روژا نیک شه مبی، ٢٠٢١/٩/٢٦ ل ده مزیمیر ٥:٣٠ نیشاری، پیرمام (مه سیف).
- ٣٠- چاقپیکه فتن دگه ل کرمانج چانی نقیسه رو پیشمه رگه، ل روژا نهینی، ٢٠٢١/٩/١٧ ل ده مزیمیر ٢:٣٠ نیشرۆ.
- ٣١- چاقپیکه فتن دگه ل جه جی ره مه زان محمد یی بهر ناس ب جه جی خه نه جهر، ل روژا چار شه مبی، ٢٠٢١/٩/٢٢ ل ده مزیمیر ٤:٣٠ نیشاری، ناگری.
- ٣٢- چاقپیکه فتن دگه ل حسین عبدالله سرانی، یه ک ل وان که سان هاتیبه نه نفال کرن بو جرنیکان (٢٠٢١/٨/٣٠)، روژا سی شه مبی ده مزیمیر ٤:٣٠ نیشاری.
- ٣٣- چاقپیکه فتن دگه ل نه جم عبدالله قادو، ل روژا چار شه مبی، ٢٠٢١/٩/٢٢ ل ده مزیمیر ٨:٣٠ شهقی، ناگری.